

Історик, мистецтвознавець, письменник... Це – Анатолій Горовий. Відразу скажу, що його нова поетична збірка стала для мене своєрідним відкриттям: у сучасній українській літературі тексти такого плану трапляються досить рідко.

Межова лаконічність (аж до еліптичної побудови речень), мінімум емоцій, зате максимум думки та спонуки до співтворчості, найперше – у філософсько-психологічному сенсі

Така поезія непросто читається, ще важче піддається традиційній жанровій класифікації. Так, переважно – це верлібри за формою і мініатюри за розміром, що інколи поєднані в диптихи, триптихи і навіть в окре-

частіше ставить перед собою і перед читачем Анатолій Горовий. За цими запитаннями легко вгадується біль, навіть деяка розгубленість, щире й таке людськи зрозуміле прагнення сховатися у мушлю від світових проблем і катаклізмів. Коли ж ні час, ні простір не відпускають, ти вільний у собі, допоки дихаєш і твориш. А все, що поза тим, – то від лукавого. Хоча:

...Все, що зневажаєш, має коріння в тобі.

А воля такий гіркий трунок, як і самотність.

Час і простір у поезії Анатолія Горового дещо розмиті, зміщені, переплетені: від ностальгійних спогадів дитинства-юності – до невблаганного «вторгнення» драматичних сьогоденних реалій. Його афористичні сентенції передусім – етичного

ЕКЗИСТЕНЦІЯ ДОЛІ, АБО ГІРКИЙ ТРУНОК СВОБОДИ

мі цикли. Однак буває, що в деяких рядках автор, ніби мимохить, «збивається» на класичну силаботоніку («Коли холоде кров, журба шукає долю», «Дух-перехід до проростань крізь камінь»), «збивається», щоб через мить, мовби похопившись, повернутися до звичного для себе вільного вірша. А можна і пограти словом («вповні спокійний лише покійник») чи жорстко зіронізувати («Спина пряма – Горба нема»), що, звісно, додає цікавинки і несподіваних відтінків до художньої-палітри письменника.

І все ж, тексти Анатолія Горового – це передусім поезія думки, болісного пошуку сенсу: власного буття, історії держави, існування Землі, законів Всесвіту. Це поезія риторичних запитань, відповіді на які знає лише Творець. Однак то аж ніяк не холодна риторика, оскільки:

*Поезія – ні, не слова,
А те, що поза ними,
Те, що безжально
Тебе чіпляє за живе.
І нема ніяких правил,
Є нероздільність душ
І неподільність часу.*

Саме так формулює автор закони творчості. Формулює для себе. З ним можна погоджуватися чи не погоджуватися, проте він ТАКИЙ і, мабуть, – якщо перефразувати Володимира Маяковського – тим і цікавий. Його дорога до істини починається зі шляху до себе, до власного самопізнання. «Хто ти?» «Де ти?» «З ким ти?» – це питання, які най-

плану. Вони часто парадоксальні, а парадокс – це вже приховані емоції, як би не хотів автор видаватися безстороннім спостерігачем і медитатором. «Бог прощає тільки тих, хто не вміє прощати себе». «Ти – автор власного життя чи все ж – співавтор?»

Важко сказати впевнено, до кого звернені ці етичні максими: до себе, до читача чи до Творця. Хоча час від часу поет уміє досить жорстко «осмикнути» і себе, й уявного співрозмовника: «Дарма в собі пестити жалі. З'їдять».

Дорога, дія (чин!), відповідальність перед обов'язком і обов'язок перед собою та світом, а найперше – перед Господом... Це ті константи, на яких твердо тримається архітектоніка поезії Анатолія Горового, письменни-

ка, якого непросто, але завжди цікаво читати.

Можливо, він видасться комусь занадто раціоналістичним, але... «Кажуть, що колись річки впадали в небо», – зітхне поет – і ти вже у полоні. В полоні справжнього.

Здається, Анатолій Горовий ніколи не ставив і не ставить перед собою якихось особливих творчих надзавдань. Хіба що... «напиши своє життя, як про Всесвіт, а ліпше – як про любов». Зухвало? Напевно. Але для того, хто прагне пізнати себе через часопростір епохи, – немає нічого неможливого. Для людини, яка не боїться любити, знаючи все про трагізм буття, дорога ніколи не закінчується.

Світлана АНТОНІШИН,
член НСПУ